

da bi o pravem času popadel sovražnika navprek. Poveljniki jašejo gor in dol osrčevaje vojake z glasnimi nagovori; a ni bilo osrčevanja treba, kajti že so gorela vseh srca poguma in željnosti, poskusiti se z nečloveškim Turčinom in ga tje pognati, odkoder ga je bila spaka prinesla. Z gromovitim vsklikom: „Bog z nami in sreča ju naška!“ planejo zdaj nad nevernike. —

Tudi Ahmetbeg je bil na boj pripravljen. Zanašaje se na veliko večje število svoje vojske ne dvoji nikakor, da ne bi zmagal. „Ne umaknite se dnes, in cela dežela s svojim bogastvom je vaša!“ s temi besedami jim srčnost in grabljivost podpihuje. In tisočkrat tisočeri krič „Alah!“ doni iz turških grl.

Nagel in silen kakor morsko valovje je Turkov naval; — ali kakor ob nepremakljivih pečinah se odbija na kópjih kristjanov. Prične se sedaj huda krvava bitva, pravo mesarsko klanje, da se zemlja trese. Kakor mlatci s cepiči mahajo razkačeni vojaci po glavah sovražnikovih, da teče krv v potocih po zemlji.

(Nadalje sledi.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Politično stanje preteklega tjedna se da ob kratkem najbolj popisati, ako ga pojasnimo z naslednjo prisposobo: če namreč večji mlini vode nimajo, stojé kelesa in po mlinih je tiho! toliko bolj pa povsed žrne v lopah bobné. Velikim mlinom so podobni deželni in državni zbori; — poslednji so za praznike prenehali in tako je potihnil tudi hrup visoke politike. Tudi v delegacijah še ni politični pratikar, minister grof Andrassy, ust odprl, da bi radovednim delegatom pokazal čudesa svoje vnenje politike; le „rdečo knjigo“, ki obsega 64, neko grško pravdo, avstrijsko poslanstvo v Perziji in kupčijsko pogodbo s Francoskim zadevajočih listin je položil pred poslanca v delegacijah, s čimur pa niso čisto nič zadovoljni, češ, da so to presuhoparne in dolgočasne stvari. — V tem pa, ko miruje začasno visoke politike mlin, delajo posebno po mestih, ki so središča nemško — liberalnega življa, žrne manjših politikarjev. V Ljubljani, Celju itd. so sklepali zahvalnice do svit. cesarja in vlade, da je volilna reforma potrjena. V Mariboru sicer niso zaradi tega zborovali, pošlje pa mestni zastop zaupnico na Dunaj. Na Českem so storili ustavaki še stopinjo dalje: imeli so 9. t. m. pod Herbstovim predsedstvom posvet, kako pridobiti zmago pri direkt. volitvah. Sklenoli so, 16. maja sklicati v Pragi zbor vseh nemško — liberalnih županov, načelnikov okr. zastopov itd.; v vsakem volilnem okraju se napravi volilni odbor, središnji odbor pa bo v Pragi pod Herbstovim klobukom. — Naj bi se le tudi Slovenci naučili od nasprotnikov, kako treba delati, da se do

zmage pride. Dela, težavnega dela bode pri bodočih volitvah v drž. zbor toliko več, ker nam bode pritisek uradnikov v vladinem smislu povsod nasproti delal.

Kakor se čuje, so vsi deželni predsedniki za prve dni maja na Dunaj v posvet poklicani. Ni nam treba omenjati, da gre za zmago vlade pri direktnih volitvah. Iz vseh strašanskih priprav je soditi, da se ustavaki zgube bojé, in da utegnejo dir. volitve pred m. oktobrom biti, dasi dunajske novine enoglasno volitve za ta čas naznanjajo. — Če so federalisti modri, bodo nemudoma pripravili se za volitve, ki so silno važne in za Avstrijo odločilne. — Početkom m. junija prideta ruski in nemški cesar na Dunaj.

Iz ogerske delegacije na Dunaju prihajajo nepričakovani glasovi. Proti dosedanji navadi je fin. odsek blizo 5 milijonov vojnemu ministru prekrizal; vrh tega še pri vojnem brodnarstvu 2 1/2 mil. Magjari tudi nočejo privoliti „skupnim“ urad, nikom, t. j. onim v ministerstvu vnanjih zadev. financ in najvišje računarije, plačilnega zboljška. Če to v delegaciji obvelja, si bodo ti uradniki enkrat poskusili, po čem da ima dvalizem „žmah“, kajti je naš državni zbor vsem drugim uradnikom zboljšek na plači privolil. — Brž ko ne bo pa zopet grof Andrassy pomočnik v sili in svojim rajakom dokazal, da tako ne gre, ker bi se nemškim ustavakom zamerili.

Skupni proračun za leto 1874 je takole postavljen: ministerstvo vnenjih zadev 3,742.690 gl., vojništvo 98,070.663 gold., vojno brodnarstvo 12,560.240 gold., fin. uprava 1,851.145 gld., najviša računarija 126.855 gld. Na nas, srečne Takrajlitavce spada zevsema 98,671.783 gld., za lepih 5 mil. več od lani.

Za Koroško je imenovan nov deželni predsednik, grof Lodron, kterege priporoča „N. fr. Pr.“ z lepim spričevalom, da je pri tirolskih ustavakih vedno še v „dobrem spominu“. Bil je namreč za ministra Hohenwarta dež. predsednik na Tirolskem, ter je pomagal liberalcem, ki so hoteli redovnikom, služočim za profesorje v drž. šolah, pravico volitve v srenjski odbor vzeti, kar pa ministerstvo ni dovolilo. Vsled tega je Lodron odstopil in zdaj ga imajo Korošci. Srečo dobro!

Ogersko. Feldmaršallajtnant Piret, pomočnik poveljnika oger. narodne armade (honvedov), nadvojvode Jožefa, se je svoje službe odpovedal, kar je silno pomenljivo. Šlo je namreč za to, ali je ogersko vojništvo samemu kralju ali pa, kakor je oger. vojni minister Szende poudarjal, tudi državnemu zboru pokoršine dolžno. Nadvojvoda in tudi cesar, ogerski kralj, so pripoznali poslednaje, in general Piret je rekel: Tedaj pa — z Bogom! Tudi leta 1848 je bilo nekaj enacega; daj Bog, da se to zopet ne ponovi! — Zastran ogerske eskomptne banke se čuje, da se je hotel potrebiti denar iz — Berolina „ogerskim bratom“ ponuditi, če bi dunajski ustavašk

bogatini preskôpi bili. Ker so pa ti slednjič se udali, obdržé Prusi denar za se.

Razne stvari.

(Uradno strahovanje.) Velikonočni ponedeljek imelo je politično-gospodarsko društvo pri sv. Lovreneu blizu Ptujja občni zbor, ktere ga je pa pol. komisar Rupnik ustavil. Dopis nam je za ta list prepozno došel, torej povemo ob kratkem le glavni vzrok. Pismo od odbora povabljeni dež. poslanec, blagor. g. Herman, je govoril o svojem delovanju v dež. zboru in o drugih občno znanih stvareh. Naenkrat — brez vsega ugovarjanja — vstane g. komisar in reče: „Društvo (prav za prav le zbor) je razpuščeno!“ Kot poglavitni vzrok je navedel to, da g. Herman ni društvenik, kot gost pa govoriti ne sme!! — V tem se je g. komisar strašno prenaglil. Upamo, da bode prvosednik društva pravice dalje iskat šel.

(Iztisi društvene knjige: „Mala apologetika“) se razpošiljajo po dekanijah, da se nepotrebni poštni stroški ne delajo. Odbor prosi čč. gg. dekane in druge, na ktere so knjige adresirane, da blagovolijo po pridjanih imenikih knjige razdeliti. Družbeniki in bralci „Gospodarja“ pa se naj pri gg. dekanah oglašijo za knjige.

(Ista knjižica društvena) dobiva se pri č. g. pisatelju, dru. Lavoslavu Gregorecu v Mariboru s poštnino vred po 50 kr., brez poštnine po 40 kr. Slovenci, sezite po njej; nobeden je brez koristi bral ne bo; vsem bo pa veliko veselja donesla.

(Neki slepar), po imenu Fr. Vindiš, se potika med kmeti ter jih slepari s tem, da zna konjem mreno iz oces izrezati. Pri nas jih je več za 2 gld. vsacega opeharil, konji pa vidijo kakor poprej. Če se opisanemu poljubi, naj pride k meni poštenja si iskat. —

Jak. Sagadin, posestnik na Sestrzah.

(Kat. pol. društvo v Vozenici) napravi 27. dne t. m. občni zbor, h kateremu vljudno vabi odbor.

(Duhovske premembe v lavant škofiji.) V pokoj stopijo čč. gg. Ivan Šramel, župnik na Ljubnem; A. Klemenčič, župnik v spodnji Kungerti v sl. gor.; Fr. Jančar, kaplan v Negovi in Fr. Zajdela, kaplan pri sv. Antonu v sl. gor. — Prestavljeni bodo čč. gg. kaplani: Jak. Kočevar v š. Jar pri Rifniku I.; A. Vraz k sv. Križu pri Slatini II.; Fr. Pirkovič v Doberno; Jož. Sovič v š. Peter v Medv. selu; Flor. Vizovišek v Griže; Fr. Jug v Kozje; Ivan Kramberger k. sv. Antonu v sl. gor.; Jož. Propst v Hajdin; Fr. Jan v Marenberg; Karl Witmajer v Negovo; Fr. Polak v Šmarjeto pri Ptuj. — Prazni ostanete kaplaniji v Šmartnu pri Šaleku in v Šmartnu v Rožni dolini. — Umrla sta čč. gg. O. Lud. Pečko, minorit v Ptuj in Iv. Kosir, v začasnem pokoju v Vržeji. R. J. P.

Tržna cena pretekli teden	V Mari- boru		V Ptuj		V Celju		V Varaž- dinu	
	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.
Pšenice vagan	6	50	6	—	6	50	5	80
Rži	3	90	4	—	4	30	3	75
Ječmena	—	—	3	30	3	80	2	80
Ovsa	2	10	2	—	2	60	—	—
Turšice (kornzo) vagan .	4	20	3	70	3	80	3	60
Ajde	3	50	3	20	4	—	3	65
Prosa	—	—	3	30	4	—	3	—
Krompirja	1	50	1	40	1	80	1	55
Sena cent .	1	50	2	—	1	30	1	40
Slame (v šopkih) . . .	1	40	1	70	—	80	1	40
„ za steljo	—	90	1	20	—	60	1	—
Govedine funt	—	28	—	30	—	30	—	24
Teletine	—	30	—	30	—	28	—	24
Svinjetine	—	30	—	30	—	40	—	30
Slanine	—	34	—	34	—	38	—	36

Loterijne številke:

V Trstu 12. aprila 1873: 53 82 6 9 81.

Prihodnje srečkanje: 26. aprila.

Razpis podučiteljske službe.

Na dvarazredni ljudski šoli pri Kapeli je podučiteljska služba z letno plačo 240 gold., z osebno doklado 60 gold., z poboljškom od okr. šolskega fonda 100 gold. in z naturalnim stanovanjem razpisana.

Prosilci, ki imajo biti nemškega in slovenskega jezika v besedi in pismu popolnoma zmožni, naj položijo svoje z dokazi zmožnosti podprte prošnje po predpisanem službinem potu naj dalje do 18. maja t. l. pri krajnem šolskem svetovalstvu v Kapeli blizu Radgone.

Okrajni šolski svet Gornjeradgonski

9. aprila 1873.

1—2

Predsednik: H a a s.

Oglas.

Na deželni sadjo — in vinorejski šoli blizu Maribora je služba 2. učitelja z letno plačo 300 gl., prostim stanovanjem in kurjavo, z letnim pavšalom 200 gld. za preužitek in draginsko doklado 20 % od letnine, ktere je dež. zbor za leto 1873 dovolil.

Učitelj uči tvarine narodne šole, nadzoruje po predpisanem navodu rejence in pomaga ravnatelju pri gospodarstvu.

Prosilci naj vložijo svoje z dokazi sposobnosti podprte prošnje, in scer služeči učitelji po svoji prvi šolski oblasti, vsaj do 30. aprila t. l. pri zavodovem ravnateljstvu.

V Gradcu 28. marca 1873.

2—3

Štajarski deželni odbor.